

Hišna cerkev

Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi. (Mt 18,20)

Praznovanje Svetega večera z blagoslovom doma

Tukaj najdete vzorec, kako lahko obhajate Sveti večer. Kjer je običajno, lahko na koncu blagoslovite dom z blagoslovljeno vodo in kadilom. V primeru, da želite dom blagosloviti že prej, lahko zmolite tudi samo blagoslovno molitev na strani 7. Kratko obliko tega obreda najdete pod naslovom „Božični čas – blagoslov doma“. Če hočete določene dele bogoslužja obhajati v nemškem jeziku, najdete podoben predlog na tej spletni strani tudi v nemščini.

Kaj je treba upoštevati, da bo skupna molitev čim bolj uspela? Pripravite najprej prostor, kjer boste molili (božično drevo, jaslice itd.). Na posebnem mestu naj bi bilo tudi Sveto pismo. Če boste blagoslovili dom, pripravite tudi blagoslovljeno vodo in kadilo. Vse, kar bi Vas lahko motilo, odstranite. Izklopite mobilne telefone. Poleg tega je treba že prej pomisliti tudi na tole:

- Določite, kdo bo vodil molitev (v tem vzorcu se imenuje voditelj/voditeljica, kratica V).
- Oglejte si ta vzorec in sami določite, kako obsežna naj bo Vaša molitev. Po navadi poteka Sveti večer v mnogih družinah po starem običaju. Zato bo verjetno treba prilagoditi ta obrazec Vašim potrebam – s tem, da ga krajšate ali na določenih mestih spremenite. Določite tudi, kdo bo bral katero besedilo. V skrajnem primeru lahko voditelj oz. voditeljica prebere vse, bolj primerno pa je seveda, če vsi sodelujejo. Ta besedila so evangelij, zgodba in prošnje. Najbolj ugodno je, da pripravite iztis vzorca. Zgodba je poleg tega opremljena s slikami, ki si jih med branjem lahko ogledate na spletu.
- Zmenite se, ali boste tudi peli. V tem vzorcu najdete predloge za nekatere preproste speve. Seveda jih lahko nadomestite z drugimi duhovnimi pesmimi, ki jih raje požete. Tudi instrumentalna glasba je dobrodošla. Pesmi so vzete iz pesmarice GLORIA, ki jo uporabljamo v dvojezičnih župnijah na južnem Koroškem (nekateri učenci so jo dobili kot šolsko knjigo). Kratica SG pa se nanaša na pesmarico »Slavimo Gospoda«. Poleg tega lahko zaigrate tudi duhovno glasbo, ki jo je treba izbrati že prej. Tudi na spletu najdete celo vrsto lepe duhovne glasbe.

Pesem

Če gre, izklopimo električno luč ali jo vsaj omilimo, da pridejo sveče bolj do veljave. Del sveč na božičnem drevesu lahko prižgemo na začetku, na primer med pesmijo. Drugi del sveč (5 do 8) pa lahko prižgemo šele, ko beremo prošnje.

Slavje se začne z božično glasbo:

Če gre, zapojemo božično pesem (glej GLORIA 63-78 in 92-94 ali Slavimo Gospoda 39-63). Poleg tega lahko nekdo izmed navzočih na glasbilu (flavti, kitari, ...) zaigra božično skladbo. Sicer pa lahko prisluhnemo tudi posnetku božične pesmi.

Izbor božičnih pesmi:

- Glej, zvezdice Božje (GLORIA 63/SG 42): <https://www.youtube.com/watch?v=4X8MjQ5iiGY>
- Božji nam je rojen Sin (GLORIA 64/SG 40): <https://www.youtube.com/watch?v=YDR6dzZ0rtU>
- Kaj se vam zdi, pastirci vi (GLORIA 65/SG 45): <https://www.youtube.com/watch?v=qplwFA3BXR4>
- Rajske strune (GLORIA 66/SG 54): <https://www.youtube.com/watch?v=o30clsfWrr0>
- Poslušajte, vsi ljudje (GLORIA 67/SG 50): <https://www.youtube.com/watch?v=sA9rrgd3g1E>
To pesem lahko zapojemo tudi med branjem božičnega evangelija.
- Angelsko petje (GLORIA 68/SG 39): <https://www.youtube.com/watch?v=Lx3ccXwwDCg>
- Prišla je lepa sveta noč (GLORIA 71/SG 53): <https://www.youtube.com/watch?v=1F8hiNiXADw>
- Sveta noč (GLORIA 92/SG 57): <https://www.youtube.com/watch?v=t9zRkesV0Lc>
- Hitite, kristjani (GLORIA 93/SG 43): <https://www.youtube.com/watch?v=1hvgYdcPIFM>
- Pastirci, kam hitite: https://www.youtube.com/watch?v=2zDrz_FOMe8
- Noč božična: https://www.youtube.com/watch?v=E08jwslmC_k

Kaj se vam zdi, pastirci vi (GLORIA 65/SG 45)

Kaj se vam zdi, pastirci vi, / al' ste kaj slišali?
Veseli glas gre dol do nas, / z nebes veseli glas.
»Gloria in excelsis Deo!« / tako angelci pojejo,
lepo pojo na čast Bogu, / odprto je nebo.

Tja pojdite in molite / Zveličarja Boga.
Kot angelci zapojte vsi, / kar glas moči ima.
»Gloria in excelsis Deo!« / tako angelci pojejo,
lepo pojo na čast Bogu, / odprto je nebo.

Svet' Jožef in Marija pa / sta srečna sveti čas,
z nam' molita in hvalita, / prepevata na glas.
»Gloria in excelsis Deo!« / tako angelci pojejo,
lepo pojo na čast Bogu, / odprto je nebo.

Češčen povsod tvoj rojstni god, / o Jezus, naš Gospod!
Počeščen ti, ki prišel si / odrešit vse ljudi.
»Gloria in excelsis Deo!« / tako angelci pojejo,
lepo pojo na čast Bogu, / odprto je nebo.

Poslušajte, vsi ljudje (GLORIA 67/SG 50)

1. Poslušajte, vsi ljudje, / sveti Jožef v mesto gre.
Sveti Jožef in Marija / gresta v mesto Betlehem.
2. Ko pa v mesto prideta, / prenočišča iščeta.
»Oj ti mesto betlehemsko, / da nas nočeš prenočit?«
3. Sveti Jožef govori: / »Za večerjo me skrbi.«
Pa Marija ga tolaži: / »Saj večerje treba ni.«
4. Za ročico jo drži, / na oslička posadi.
Potlej gresta ven iz mesta, / ven iz mesta Betlehem.
5. Ko pa iz mesta prideta, / bajtico zagledata.
Tam na gmaj'nci, v revni štal'ci / je rodila Jezusa.
6. Zdaj poglejmo vsi v nebo, / kako zvezde sevajo.
Oj, te zvezde betlehemske / milosti nam trosijo.
7. Vsi zapojmo iz srca, / v slavo Jezusa Boga!
Da nam Dete betlehemsko / blagoslov svoj sveti da.

Križ

Vsi, ki so zbrani, se pokrižajo.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.
(Vsi) **Amen.**

Božični evangelij (Lk 2,1-20)

Zelo je primerno, da božični evangelij poudarimo s tem, da ga razdelimo na nekaj krajših odlomkov in med njimi zapojemo primerne kitice pesmi „Poslušajte, vsi ljudje“. Poleg tega lahko postavimo posamezne figure šele tedaj k jaslicam, ko se prvič pojavijo v besedilu. V tem primeru stojijo vse figure na začetku še na strani. Tako lahko postanejo med branjem del dogajanja. Pri tem je treba paziti, da bralec oz. bralka z branjem nadaljuje šele tedaj, ko stoji vsaka figura na svojem mestu. Navodila so vgrajena v besedilo božičnega evangelija. Ne glede na te predloge seveda lahko preberete besedilo tudi v enem od začetka do konca.

Na začetku lahko zapojemo prvo kitico pesmi „Poslušajte, vsi ljudje“ (GLORIA 67/SG 50).

Evangelij o Jezusovem rojstvu po Luku.

**Tiste dni je izšel ukaz cesarja Avgusta, naj se popiše ves svet.
To popisovanje je bilo prvo v času, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji.
In vsi so se hodili popisovat, vsak v svoj rodni kraj.**

**Tudi Jožef je šel iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo,
v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem,
ker je bil iz Davidove hiše in rodbine,
da bi se popisal z Marijo, svojo zaročenko, ki je bila noseča.**

Sedaj postavimo Jožefa in Marijo k jaslicam.

Nato zapojemo drugo, tretjo in četrto kitico pesmi „Poslušajte, vsi ljudje“ (GLORIA 67/SG 50).

**Ko sta bila tam, so se ji dopolnili dnevi, ko naj bi rodila.
In rodila je sina, prvorojenca, ga povila in položila v jasli,
ker v prenočišču zanju ni bilo prostora.**

Sedaj položimo dete – Jezusa – v jaslice.

Potem zapojemo peto kitico pesmi „Poslušajte, vsi ljudje“ (GLORIA 67/SG 50).

**V istem kraju so pastirji prenočevali na prostem
in čez noč stražili pri svoji čredi.**

**Gospodov angel je stopil k njim in Gospodova slava jih je obsijala.
Zelo so se prestrašili.**

Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se!

Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo.

Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Mesija, Gospod.

To vam bo v znamenje: našli boste dete, povito in položeno v jasli.«

**In nenadoma je bila pri angelu množica nebeške vojske,
ki je hvalila Boga in govorila:**

»Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.«

Sedaj postavimo angela k jaslicam.

Nato zapojemo prvo kitico pesmi „Kaj se vam zdi“ (GLORIA 65/SG 45).

Kaj se vam zdi, pastirci vi, al' ste kaj sišali?

Veseli glas gre dol do nas, z nebes veseli glas.

»Gloria in excelsis Deo!« tako angelci pojejo,

lepo pojo na čast Bogu, odprto je nebo.

Ko so angeli šli od njih v nebo, so pastirji govorili drug drugemu:

**»Pojdimo torej v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo
in kar nam je sporočil Gospod!«**

Hitro so odšli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, položeno v jasli.

Ko so to videli, so povedali o besedi,

ki jim je bila rečena o tem otroku.

Sedaj postavimo k jaslicam še pastirje in ovce.

In vsi, ki so slišali, so se začudili temu, kar so jim povedali pastirji.

Marija pa je vse te besede shranila in jih premišljevala v svojem srcu.

In pastirji so se vrnilo ter slavili in hvalili Boga za vse,

kar so slišali in videli, tako, kakor jim je bilo rečeno.

Na koncu zapojemo šesto in sedmo kitico pesmi „Poslušajte, vsi ljudje“ (GLORIA 67/SG 50).

Če med evangelijem nismo peli, je primerno, da sedaj zapojemo božično pesem ali pa prisluhnemo petju (glej stran 2).

Zgodba „Božič se nas le dotika“ (avtor: Michael Kapeller)

Sedaj lahko preberemo božično zgodbo. Tukaj najdete slike, ki ponazarjajo dogajanje:

<https://www.youtube.com/watch?v=PMs1u6bTIC4>

V tej posebni noči nihče ni več mogel zaspati. Čisto zmedeni so se pastirji vrnili k svojim čredam. Lea se je zbudila. Kaže, da je bila edina, ki je tako globoko spala, da je vse zamudila: veselo novico, ki jo je oznanil angel, prepevanje nebeškega zbora, predvsem pa obisk novorojenega deteta v jasliah. Toda sedaj je bila popolnoma budna. Vstala je in prisluhnila. Med pastirji je stal stari Jakob. Govoril je glasno in razločno: »... potem sem položil mehko volneno odejo na dete – Jezusa. Pri tem sem se dotaknil njegovih nogic.« Jakob je umolknil. Iskal je prave besede. Potem je dvignil desno roko in tiho nadaljeval: »Nogice so bile čisto mrzle. Ko pa sem se jih dotaknil, sem čutil, da je moja roka postala topla.« Vsi so zrl na Jakobovo roko. Ruta pa je skočila pokonci in se postavila v sredino množice. Bila je še mlada, po nesreči pa je le okorno in nerazločno govorila. »Tiho, poslušajte,« je jecljala. »Pri- prinesla sem Jezuščku kapico. Previdno sem mu jo oblekla in pazila na njegova majhna ušesa. Bila sem tako razburjena in nespretna, saj še nikoli nisem oblekla dojenčka. Potem sem se dotaknila s palcem njegovih ust. Poljubila sem ta prst.« Ruta je umolknila. Bila je čisto zmedena. Sedaj so tudi ostali zaznali – govorila je spet brez težav, jasno in razločno. Razveselili so se in zavriskali. Česa takega še niso doživeli!

Lea je izkoristila razburjenje. Vzela je svojo najlepšo odejo in izginila. Glasovi pastirjev so se vedno bolj oddaljevali. Noč je bila sicer mrzla, toda jasna. Zvezde so ji svetile, da je našla pravo pot. Kmalu je dosegla hlev. Lea je čutila, da njeno srce močno bije in se ji tresejo kolena. Po prstih je stopala proti vhodu, da je nihče ne bi slišal. Previdno je smuknila skozi ozko odprtino. Znašla se je v majhnem prostoru. Vse je bilo mirno. Jožef in Marija sta dremala. Majhna svetilka je dajala toliko svetlobe, da se je znašla v hlevčku. Očitno je bila blizu deteta. Naenkrat pa je zaslišala globoko pihanje. Velike, temne oči so se uprle vanjo. Rada bi bila zavpila, a se je v zadnjem trenutku ravno še premagala. Pred njo je stal velikanski vol in ji zapiral pot k novorojenemu otroku. Hitro se je skrila za koritom. Kaj sedaj? Solze so pritekale čez lica. Tako rada bi se dotaknila Jezuščka. Toda kako priti mimo vola? Naj se vrne spet domov? Nikar! Spomnila se je, da še vedno drži v rokah odejo. Spretno jo je vrgla čez tram. Tako je lahko splezala na veliko korito. Od zgoraj je končno zagledala dete, Jezusa. Ležal je v slami, zavit v toplo volneno odejo, na glavi pa je imel kapico. Mirno in varno je spal. Lea je bila razočarana. Že se je hotela vrniti domov, ko je Jezušček odprl oči in pogledal Leo. Mirno in prijazno jo je gledal. V tem trenutku je postalo Lei toplo pri srcu. Razumela je: »Jezus je pri meni, ne samo sedaj, ampak vselej in povsod.« Po odeji je zdrsnila s korita in smuknila iz hleva. Hitro je stekla k pastirjem, ki so šele zdaj opazili, da je bila proč. Naglo so se zbrali okoli nje. »Povej, kje si bila, kaj je s teboj?« jo je spraševal stari Jakob. Lea pa ni hotela povedati. Pogledala je vsem dolgo in pozorno v oči. Čutila je, kako globoko je s svojimi prijatelji povezana, ko jim gleda iz obličja v obličje. Spomnila se je trenutka, ko jo je pogledal Jezus – »Jaz sem s teboj, ne samo sedaj, ampak vselej in povsod.« Ta občutek se je začel razlegati po polju kakor topli sončni žarki. To so čutili tudi drugi pastirji. In pozabili so, kako mrzla je bila noč ...

Prošnje in Oče naš

Voditelj oz. voditeljica povabi k molitvi.

Lepo je, če prošnje preberejo navzoči.

Po vsaki prošnji lahko prižgemo svečo na božičnem drevesu.

Poleg tega lahko prošnje oblikujemo tako, da vsak pove, za koga ali kaj želi prositi.

Potem prižge v ta namen svečo na božičnem drevesu.

Seveda lahko vsak izrazi tudi več prošenj.

Molitev sklenemo z Očenašem.

✓ Božji Sin je postal človek.

Pozna naše veselje, naše upanje in tudi naše skrbi.

Zato ga zaupno prosimo:

Po vsaki prošnji rečemo: „Prosimo te, usliši nas“.

Lahko pa tudi zapojemo refren pesmi „Hitite, kristjani“ (GLORIA 93/SG 43):

(Vsi) O pridite: molimo, o pridite: molimo, o pridite: molimo Jezusa.

Ali:

(Vsi) Prosimo te, usliši nas.

1. Dete betlehensko, mnogi so tvoj prihod hrepeneče pričakovali.

Prosimo te za vse, ki so ta praznik skrbno pripravili,

da bi razveselili svoje soljudi. Prošnji klic

2. Dete betlehensko, živel si kot človek med ljudmi.

Prosimo te za vse, ki so danes sami

in ki v teh dneh posebno boleče čutijo, da nimajo nikogar. Prošnji klic

3. Dete betlehensko, prišel si na svet v hlevu.

Prosimo te za vse, ki trpijo zaradi pomanjkanja,

ki svojih dragih ne morejo obdarovati, ker so sami lačni in revni. Prošnji klic

4. Dete betlehensko, pastirji so prvi slišali veselo vest o tvojem rojstvu.

Prosimo te za vse, ki živijo ob robu naše družbe

in čakajo na to, da bodo prejeli pomoč. Prošnji klic

5. Dete betlehensko, ti si med nami.

Prosimo te za vse ljudi, ki so nam pri srcu

in katerih se danes posebno spominjamo. Lahko navedemo imena. – Prošnji klic

✓ Vse naše prošnje, tudi tiste, ki jih nismo izrekli,

lahko povežemo z molitvijo, ki jo nas je naučil Jezus Kristus:

(Vsi) Oče naš, ki si v nebesih,
posvečeno bodi tvoje ime,
pridi k nam tvoje kraljestvo,
zgori se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.
Daj nam danes naš vsakdanji kruh
in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom,
in ne vpelji nas v skušnjava,
temveč reši nas hudega.
Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj. Amen.

Blagoslov (BLAGOSLOV DOMA)

Voditelj oz. voditeljica nadaljuje z blagoslovno molitvijo.

Lahko naložimo na oglje kadilo in postavimo posodo z blagoslovljeno vodo v sredino.

✓ Prosimo sedaj Boga, da blagoslovi nas in naše drage,
ki jim danes želimo vse najboljše. **Kratek molk.**

✓ Tvoj blagoslov naj pride na nas, o Bog ljubezni in dobrote.
Napolni naj nas s tvojim mirom, ki je prišel z nebes na zemljo.

(Vsi) Amen.

✓ Navdaja naj nas z veseljem,
s katerim so se nekoč pastirji napotili k jaslicam.

(Vsi) Amen.

✓ Razsvetljuje naj nas kot tista prava luč,
ki nam je zasijala v betlehemskega otroku.

(Vsi) Amen.

✓ Odpre naj nam oči za skrbi in potrebe svojih soljudi.

(Vsi) Amen.

✓ Opogumi naj nas, da bomo iskali resnico in živeli kot Božji otroci.

(Vsi) Amen.

✓ Razlega naj se po našem domu,
da bo kraj medsebojnega razumevanja in sloge.

(Vsi) Amen.

✓ Tako naj nas, naš dom in vse ljudi,
ki bodo prihajali in odhajali,
blagoslovi, varuje in brani vsemogočni Bog,
Oče in Sin in Sveti Duh.

Vsi se pokrižajo.

(Vsi) Amen.

Sedaj se lahko pokrižamo tudi z blagoslovljeno vodo.

Nato gremo po domu in ga blagoslovimo.

Na koncu lahko zapojemo božično pesem (stran 2), na primer:

„Sveta noč“ (GLORIA 92/SG 57): <https://www.youtube.com/watch?v=t9zRkesV0Lc>.

Sveta noč

Sveta noč, blažena noč!
Vse že spi, je polnoč,
le Devica z Jožefom tam
v hlevcu var'je Detece nam.
Spavaj, Dete, sladkó,
spavaj, Dete, sladkó.

Sveta noč, blažena noč!
Príšla je nam pomoč;
Dete Božje v jasliah leži,
grešni zemlji radost deli;
rojen je Rešenik,
rojen je Rešenik.

Sveta noč, blažena noč!
Radostno pevajoč
angeli Gospoda slavé,
mir ljudem na zemlji želé:
človek, zdaj si otet,
človek, zdaj si otet.

Pripravil in uredil:

Klaus Einspieler, Dušnopastirski urad krške škofije, referat za Sveto pismo in liturgijo
Božična zgodba: Michael Kapeller